Tuulerõugeviiruse vastased antikehad

Tuulerõugeviiruse vastane IgM seerumis (S-VZV IgM)

Tuulerõugeviiruse vastane IgA seerumis (S-VZV IgA)

Tuulerõugeviiruse vastane IgG seerumis (S-VZV IgG)

Põhja-Eesti regionaalhaigla laboratooriumi immunoloogia labor

Telefon: 617 1140

Üldiseloomustus

Tuulerõugeviirus ehk *Varicella zoster* viirus ehk inimese herpesviirus 3 on DNA viirus ja kuulub herpesviiruste (*Herpesviridae*) sugukonda. Esmane kokkupuude viirusega põhjustab tuulerõugete infektsiooni, misjärel viirus jääb persisteerima seljaajuganglionite ja kraniaalnärvide ganglionite neuronites. Viiruse endogeensel reaktivatsioonil tekib vöötohatise (*herpes zoster)* kliiniline haiguspilt 15-30%-l inimestel. Nakkus levib otsesel kontaktil ja piisknakkusena, võimalik ka ülekanne emalt lootele kogu raseduse jooksul. Tuulerõugete läbipõdemisel tekib tavaliselt eluaegne immuunsus, harva võimalik eksogeenne reinfektsioon. Haiguse vältimiseks on võimalik vaktsineerida.

Inkubatsioon on 14-16 (8-21) päeva. Patsient on nakkusohtlik 1-2 päeva enne lööbimist kuni kõik vesivillid on kuivanud ja kattunud koorikutega. Klassikaline lööve algab näolt ja levib üle keha. Alguses tekib väike laiguke, seejärel väike punn, mis areneb vesivilliks ja kuivades kattub koorikuga. Nahal võivad korraga esineda kõik erinevad lööbeelemendid. Tervetel lastel on haigus iselimiteeruv, peamine tüsistus on sekundaarne bakteriaalne nahainfektsioon. Täiskasvanutel on sagedasem tüsistus kopsupõletik. Raseduse I trimestril võib infektsioon põhjustada loote väärarengut, sünnitusel rasket vastsündinu infektsiooni. Immuunkomprimeeritud haigetel võib esineda dissemineeritud infektsioon neuroloogiliste tüsistustega, kopsupõletik, hepatiit, nefriit.

Vöötohatist iseloomustab valu ja lööve kuni 3 külgneva dermatoomi ulatuses (peamiselt T3 kuni L3).

Spetsiifilised IgG ja IgM antikehad on määratavad veres 4.-5. päeval pärast esmast lööbimist. IgM ja IgA on määratavad mitu nädalat, IgG jääb määratavaks elu lõpuni. Esmase infektsiooni alguses on IgG aviidsus madal. Vöötohatise korral toimub antikehade hulga suurenemine 7.-14. päeval haiguse algusest, IgM ja IgA antikehad on määratavad 40-60%-l patsientidest, sageli ei esine IgA antikehi. IgG aviidsus on tavaliselt kõrge.

Pärast vaktsineerimist on IgG antikehad määratavad 10-20 aastat.

Näidustused

Laboratoorne diagnostika ei ole klassikalisest kliinilisest haiguspildist tingituna tavaliselt vajalik, välja arvatud:

- immuunsupresseeritud patsiendid atüüpilise haiguskuluga
- rasedusaegne infektsioon
- loote ja vastsündinu infektsioon

Esmane diagnostika on näidustatud molekulaarbioloogiliste meetoditega.

Seroloogilisi uuringuid kasutatakse diagnoosi kinnitamiseks:

- ebaselge kliinilise pildi korral immuunkompetentsetel patsientidel, juhul kui ei ole molekulaarbioloogilised meetodid kättesaadavad või lööve on peetunud/möödunud
- immuunstaatuse määramine tervishoiutöötajatel, rasedatel, organtransplantatsiooni patsientidel

Referentsvahemik

Negatiivne

Kliiniline tõlgendus

- IgM positiivne, IgA positiivne/negatiivne, IgG positiivne: äge infektsioon (tuulerõuged) või reaktivatsioon (herpes zoster). IgM antikeha ei pruugi olla määratav enne paranemisstaadiumi ning ei erista primaarset ja reaktiveeritud infektsiooni.
- IgM ja IgA negatiivne, IgG positiivne: läbipõetud infektsioon, latentne
- valepositiivne IgM: ristreaktsioon teiste herpesviirustega, peamiselt HSV
- negatiivne tulemus ei välista infektsiooni, võimalik liiga vara võetud analüüs

Proovi-/uuringumaterjal	Veeniveri/seerum
Proovianum	Seerum: Geeliga CAT katsuti (kollane kork)
Uuringumaterjali säilivusaeg, -temperatuur jt transpordi tingimused	2...8 °C 5 päeva, -20 °C 6 kuud
Teostamise sagedus	tööpäeviti
Mõõtemeetod	ELISA

HK kood	66707 x 3

Kasutatud kirjandus

1. Stevens CD, Miller LE Clinical Immunology and Serology A Laboratory Perspective Fourth Edition, Chapter 23, 423-425, EA Davis Company 2017.
2. MiQ Immunological Methods for the Detection of Infectious Diseases , Varicella zoster virus ptk.7.2.35, lk 175-178.
3. Reaktiivi infoleht–Anti-VZV IgA,. Version 914A_3. ORGENTEC Diagnostika GmbH, Mainz, Germany.
4. Reaktiivi infoleht–Anti-VZV IgM Abs. Version 914MX_4. ORGENTEC Diagnostika GmbH, Mainz, Germany.
5. Reaktiivi infoleht–Anti-VZV IgG,. Version 914G_3. ORGENTEC Diagnostika GmbH, Mainz, Germany.

Koostanud: Maiga Mägi, laboriarst

21.11.2019

Viimati uuendatud 13.11.2024